

Rigsdagstidende.

1854. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 240.

Femte Session.

72de Møde.

Tirsdagen den 24de Januar.

(Forts.)

Indenrigsministeren: Jeg troer dog ikke, at Spørgsmaalet om den Udvidelse af Valgret og Valgbarhed til Sogneforstanderskaberne, som er kommen under Omhandling, kommer til at dreie sig blot om Huusmandsclassen. Jeg tilstaaer, at det synes mig at være ubetænkeligt, at af Huusmandsclassen maatte isærdeleshed de Huusmænd, som have et Jordtilliggende af et Par Skpr. Hartkorn, faae Afgang til at blive indlemmede i Communalbestyrelsen, men Forslaget indskrænker sig ikke dertil. Det indbefatter ligesaafuldt de aldeles jordløse Huusmænd og Indsiddere, der leve af Dagleie eller Fabrikarbeide, som der kan findes paa enkelte Steder. Det indbefatter ogsaa saadanne Tjenestefolk, som selv ere Familiiefødre, skjøndt deres Stilling er aldeles afhængig af Andre. Jeg troer aldeles ikke, at Fleertallet i denne Klasse har noget Ønske om at indlemmes i Communalbestyrelsen. Derimod er det vist, at, naar de faae en betydelig Deelagtighed i Valgene, saa kunne paa enkelte Steder Folk, som have et eller andet særdeles Formaal, let bevæge denne Klasse — jeg sigter herved meest til de Classer, som jeg har nævnt udenfor den egentlige Huusmandsclassen, som i det Hele taget har været ligegyldig i Communalvæsenet, — til at møde og give saadanne Individuer sin Stemme, som disse enkelte Personer kunne ønske. Det er den største Fare, man kan udsætte sig for ved den omhandlede Udvidelse af Valgretten. Hvad den særdeles Maade angaaer, hvorpaa Udvalget har villet give dem, der ikke kunne sættes ved Siden af Gaardmændene, Deelagtighed i Valgret

og Valgbarhed, saa er det jo dog vist nok, hvorledes man endogsaa vil forstaae dette Forslag, at man ikke bestemmer Tallet i Forhold til, hvad der udredes af samtlige Gaardsmænd, men i Forhold til, hvad der udredes af dem, som svare mindst, dem, som have een Lønde Hartkorn. Det har ingenlunde været min Mening, at man skulde indføre det, som saa ofte i andre Lande har været indført, som isærdeleshed er indført i høi Grad i Sverrig, eller idetmindste er blevet foreslaaet der, at Valgretten skal proportioneres efter Bestiddelsen. Det vil føre til mange Forviklinger, og, som jeg troer, til et ikke naturligt System; men det, jeg mener, det er, at, naar man sætter en i sig selv temmelig vid Grændse for det, som skal give Afgang til den umiddelbare Valgret, saa skal man ikke, naar man vil optage andre Individuer deri, gaae altfor vidt deri, men man maa dog holde paa Proportionen og vide, at der ved denne Deelagtighed, som mere optages for at søie sig efter det almindelige Ønske end for den virkelige Nyttens Skyld, som der kunde forventes deraf, ikke stiftes en Rettighed, som idetmindste under visse Omstændigheder kunde blive misbrugt. Hvad der af en æret Rigsdagsmand er yttret om Forskjellen mellem det religiøse og borgerlige Fattigvæsen, har vistnok en vis Rod, som man maa erkjende; man maatte vel heller kalde det Forskjellen mellem det frivillige Fattigvæsen og det tvungne Fattigvæsen. Det er vist, at der ved Siden af den Fattighjælp, som man er tvungen til, der som en borgerlig Pligt hviler paa En, ogsaa bør existere en frivillig Fattighjælp. Denne Fattighjælp kan ledes og ordnes gjennem de Personer, man i saa Henseende har Tillid til, hvortil Præsterne jo for en stor Deel høre; men jeg troer dog ikke, at det ædlere Princip,